

Večernik

»JUTRA«

Leto II. (IX.), štev. 133

Maribor, sreda 13. junija 1928

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifu
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Opozicija neovirana v obstrukciji

SKUPŠČINSKE SEJE SE KLJUB OBSTRUKCIJI OPOZICIJE NEMOTENO NADALJUJEJO.

BEOGRAD, 13. junija. Tudi današnja seja je potepla v splošnem popolnoma mirno, vendar pa opozicija še vedno nadaljuje s tehnično obstrukcijo.

Razprava o zaplniku je trajala celi dve uri in so posamezni govorniki predlagali celo vrsto popravkov, ki pa jih je večina odklonila. Opoldne je sledilo na zahtevo opozicije poimensko štetje glasov. Šele ob 12.30 je mogla skupščina preiti na dnevni red in je nadaljevala razpravo o obtožbi

proti bivšemu ministru pravde dr. Subotiću, ki se bo nadaljevala tudi popoldne. Ker je priglasih še nič manj kot 44 govornikov, je pričakovati, da bo trajala razprava še teden dni.

Popoldne se bo vršila seja radikalnega poslanskega kluba, za katero vlada v političnih krogih veliko zanimanje. Ni namreč izključeno, da bodo razprti med vlado in glavnim odborom stranke obnovljene in še poptreene.

Nobile v skrajni stiski

NJEVOVA POSADKA OBUPANA IN ONEMOGLA. — BREZUSPEŠNA POT »BRAGANZI« NASPROTI. — USODA DVEH SKUPIN NEZNANA.

BERLIN, 13. junija. Iz najnovejšega poročila generala Nobila je razvidno, da je položaj njegovih 7 tovarišev mnogo bolj resen, kakor se je prvotno domnevalo. Primanjkuje jim čevljev, pušk, municije, reševalnih čolnov, sani, zdravil in peči. Tudi zaloga živil se je zelo skrčila. Vrh tega ima skoro vsa posadka zmrznjene roke in noge. Ljudi se že polasča obup.

Vedno bolj se dalje utrjuje mnenje, da je Nobileovo moštvo ločeno v 3 skupine. Največja obstoja iz Nobila in šest mož, med njimi dva ranjenca. Približno 30 km vzhodno od teh je skupina šestih mož, med njimi italijanski profesor Pontremolli in češki učenjak Behounek. Tretja skupina pa šteje tri osebe, ki nimajo niti živil niti oblek in so brez zveze z ostalimi. Tako usoda druge, kakor tudi tretje skupine je popolnoma neznana.

Radi naravnost brezupnega položaja, se je Nobile sedaj odločil, da krene s svojimi tovariši proti zapadu, da doseže ladjo »Braganza«. Ta njegov pohod pa ima zelo malo šans na uspeh, ker je »Braganza« oddaljena nad 200 km in so ledeniki skoro nedostopni. Ravnotako je nemogoče, da bi se ponesrečencem posrečilo dospeti do severovzhodne obale Spitzbergov, ker štrlijo tamkaj ledeniki skoro navpično iz morja.

Ledena ploskev, na kateri se nahaja del ponesrečencev, se pomika naglo proti jugu in se je njena pozicija od petka izpremenila že za 2 km.

Ako še sploh obstoja kakšna nada na rešitev, potem morajo Nobile in tovariši gledati, da dosežejo čimprej kopno zemljo. Še najugodnejša rešitev pa bi bila, ako bi mogel prodreti kak

ledolomilec do ponesrečencev in jih vzeti na krov.

Včeraj dopoldne je dospelo poročilo, iz katerega je razvidno, da je neki mehanik pri prisilnem izkrcanju izgubil in najbrže utonil. Nobile se sploh brani povedati imena pogrešanih in ranjenecv svoje posadke.

Oporiščna ladja »Città di Milano« je oddala sinoči sledečo brezžično brzojavko za Nobila: »Sporočamo Vam, da je bil odposlan iz Italije hidroplan pod poveljstvom Maddalene. Jutri sledi še Dornier Wal. Iz Arhangelska je na potu ruski ledolomilec z dvema letaloma. Pripravljen je že tudi največji ruski lomilec ledu. Vrh tega je na potu velika švedska ekspedicija s 3 letali. Upamo, da bo mogla »Hobby« prodreti tako daleč proti vzhodu, da bo omogočen Larsenu polet k Vam.

Prosimo Vas pa imenom italijanske vlade odgovora na sledeča vprašanja: 1. Imena onih treh, ki prodirajo proti kopni zemlji, dan in čas njihovega odhoda in za koliko dni imajo živil. 2. Ime znanstvenika, ki je pri Vas. 3. Imena ranjenecv in njihovo stanje. 4. Vašo pozicijo na današnji dan.

MOSKVA, 13. junija. Ruski lomilec leda »Magalim« je včeraj odplul iz Arhangelska na pomoč Nobilu in njega posadki. Ladja ima vse potrebno s seboj, da bo mogla prodreti skozi led. V četrtek odpluje iz Petrograda še ladja »Krasin«, da prične poizvedbe po Nobilu. Vzela bo s seboj tromotorno letalo.

KINGSBAY, 13. junija. Parnik »Città di Milano« je od 21.50 v zvezi z Nobilem in mu pošilja bodrilne brzojavke ter zdravniške nasvete za zdravljenje ranjenecv.

Orakonske obsodbe radi napada v Prestranku

TRST, 13. junija. Sinoči je bila končana teden dni trajajoča porotna razprava proti Petru Želetu, Silvestru Smerduju in Ivanu Kogejju, ki so bili obtoženi, da so bili soudeleženi pri napadu na blagovno skladišče na postaji v Prestranku dne 3. aprila 1926, pri katerem sta bila ubita dva fašistična miličnika, glavna napadalca Molk in Vilhar pa na begu ustreljena. Italijanske oblasti so se, kakor znano, na vse načine trudile, da bi napravile iz tega političen proces in so spravljale z dogodom v zvezo zlasti Orjuno. Zagovorniki obtožencev so imeli radi tega silno težavno stališče in jim je tudi bila ponovno odvzeta beseda.

Čeprav ni bilo nobenih dokazov za sokrivdo obtožencev, je bila proglašena naravnost drakonska obsodba: Peter Žele je bil namreč obsojen na 9 let, 4 mesece in 15 dni ječe, Silvester Smerdu na 5 let in 10 mesecev ječe, Ivan Kogej pa je bil oproščen. Obtoženci nosijo tudi vse pravdne stroške.

Jules Sauerwein v Ljubljani

LJUBLJANA, 13. junija. Danes je prispel semkaj na potovanju po Jugoslaviji znani diplomatični sotrudnik pariškega »Matina«. Sprejel je novinarje in jim med drugim izjavil, da bo morala naša država na vsak način ratificirati nettunske konvencije in da tega tudi opozicija nikakor ne bo mogla preprečiti.

Pomanjkanje vode v Zagrebu

ZAGREB, 13. junija. V mestu se je pojavilo občutno pomanjkanje vode. Tuškanec, Sv. Duh, Pantovčak in razni drugi okoliški kraji so bili včeraj brez vode. Rezervoarji so prazni in uprava vodovoda je v mestu samem že prepovedala uporabljanje vode za škropitev vrtov.

PREDSEDNIŠKA VOLILNA BORBA V AMERIKI

WASHINGTON, 13. junija. Renterjev urad poroča: Voditelji republikanskega nacionalnega konventa v Kansas City, ki se je sestel včeraj, so ime dosedanega predsednika Coolidgea črtali z liste predsedniških kandidatov.

Kunova žena zavrnjena

DUNAJ, 13. junija. G. soproga Bele Kun je nameravala priti na Dunaj k svojemu možu ter prisostvovati razpravi proti njemu. Potom avstrijskega poslanstva v Moskvi je vložila pri avstrijskem zunanjem uradu tozadevno prošnjo. Zunanji urad pa je prošnjo odklonil ter prepovedal njen prihod.

Kitajci za neodvisnost

PEKING, 13. junija. Nacionalistična vlada je izdala manifest, v katerem zahteva z vso odločnostjo popolno neodvisnost Kitajske, obenem pa izreka tudi pripravljenost za sodelovanje z ostalimi državami. Ker je revolucija že prišla iz stadija vojaških operacij in imajo nacionalisti najresnejši namen, da vrnejo Kitajski urejene razmere, pa je v prvi vrsti potrebno, da se takoj umaknejo vse inozemske čete iz Kitajske in razveljavijo tudi vse krivične pogodbe.

Kitajski diktator — mrtev

TOKIO, 13. junija. Kitajski diktator Čangcolin, na katerega je bil po njegovem umiku iz Pekinga izvršen atentat, je na svojem gradu v Mukdenu končno podlegel težkim poškodbam, ki jih je dobil pri atentatu. Vest se sedaj tudi uradno potrjuje.

POVRATEK NEMŠKIH LETALCEV IZ AMERIKE

BERLIN, 13. junija. Za sprejem prekomorskih letalcev Koehla, barona Hünefelda in majorja Fitzmaurice se vrše v Berlinu velikanske priprave. Letalci bodo sprejeti kot pravi triumfatorji.

TRGOVINSKA POGAJANJA Z AVSTRIJO

DUNAJ, 13. junija. Jugoslovanska delegacija za nadaljevanje trgovinskih pogajanj z Avstrijo prispe dne 16. junija na Dunaj.

OGROMNA REDUKCIJA DRŽ. URADNIKOV NA GRŠKEM

ATENE, 13. junija. Finančni minister namerava reducirati 10.000 državnih namoščencev.

V agoniji in smrtnem strahu

SPLOŠNO SE SMATRA, DA ZA NOBILA IN NJEGOVO POSADKO NI VEČ REŠITVE.

OSLO, 13. junija. Tukajšnji strokovnjaški krogi zelo strogo presoja položaj Nobileove ekspedicije in dvomijo, da se bo rešilna akcija, čeprav je organizirana od vseh strani, posrečila. Ledena ploskev, na kateri je Nobile s svojimi tovariši, neprestano menja smer, tako da se rešilna ekspedicija sploh ne more osredotočiti na gotovo točko. Zato morajo ladje, ki so odplule na pomoč, neprestano križariti in ne pridejo nikamor.

Po zadnjih vesteh, ki jih je poslal Nobile oporiščni ladji »Città di Milano«, postaja položaj vedno bolj kritičen. Posadke se je že polotila panika in ji vsled naraščajočega mraza in pomanjkanja kuriva tudi že pojemajo moči.

RIM, 13. junija. Agenzia Stefani objavlja komunikate, da je »Città di Milano« včeraj spet dobila zvezo z Nobilem, ki je bila 8 ur prekinjena. Nobile se nahaja sedaj 80° 38', severne širine in 26° 25' vzhod ne dolžine.

Po poročilih, ki jih je v presledkih poslal general Nobile, se da sklepati, da je trajala katastrofa samo 2 minuti. »Italia« je dne 25. maja ob 10.30 letela v višini 500 m, Vihar jo je neprestano pritiskal k tlom. Nenadoma se je pričel zrakoplov pogrezati in so ostali vsi manevri, da bi se preprečila katastrofa, zaman. Zrakoplov se je razbil.

Po zadnjih vesteh je odšla tričlanska ekspedicija, ki ima s seboj za 15 dni živil, proti jugu, da poišče sledove kake rešilne ekspedicije. Ker pa se površina ledu neprestano izpreminja, ni upati, da bi ta ekspedicija dosegla Severni rtič, odkoder bi lahko dobila zvezo s kopno zemljo. Na ledu se pojavljajo vedno novi kanali, vsled česar ledene mase razpadajo. Zato je položaj Nobileove posadke silno ogrožen in je posadka primorana, da se neprestano seli.

Oni del posadke »Italie«, ki ga je vihar s trupom zrakoplova odnesel dalje, pa se smatra sploh za izgubljen in je vsaka rešitev izključena. Vremenske prilike so se zadnje dni še poslabšale, in so ti ponesrečenci gotovo že zmrznili, ker niso imeli s seboj niti goriva niti živil.

ALI STE ŽE ČLAN VODNIKOVE DRUŽBE? ROK ZA PRIJAVO DO 30. JUNIJA.

Sila navade.
Sodnik: Ste li poročeni?
Obtoženec: Ne, še samec.
Sodnik: Od kedaj?

Mariborska porota

NEMAŠČEVANA NEDOLŽNA KRI. — SVOJEGA STRICA USTRELIL.

Maribor, 13. junija.

Radi hudodelstva uboja se zagovarjajo danes pred mariborsko poroto 17letni viničarski sin Jakob Červek iz Žikarcev in 20letni Jakob Dvoršak, želarski sin iz Korene. Dne 29. aprila je sedela večja družba fantov v vinotoku Konrada Rannerja v Zgornji Koreni. Iz ne docela pojasnjene razloga se je vnel med njimi prepir, radi česar sta Červek in Dvoršak zapustila vinotoč v družbi nekega Potočnika. Nekaj ostalih fantov se je spustilo za imenovano trojico in jo poglavo v beg. Kmalu nato se je trojica napotila proti Žikarcem mimo hiše staršev Potočnika in Dvoršaka, pri katerih je bil obtoženi Červek stalen delavec. Pri hiši Dvoršaka so zaslišali vriskanje in izzivanje nekega pljanca, ki jim je prihajal nasproti. Trojica je legla v sadonosnik in čakala, da pride pijanec mimo. Potočnik je imel s seboj količ, ki ga je vzel že doma, Červek je držal kostanjevo poleno, edino Dvoršak je bil prazen rok. Ko je privrskal neznanec v bližino obtožencev, je Dvoršak skočil proti njemu, ga prijel za prsa in držal, Červek pa ga je udaril s svojim kolom po glavi, da se je Karl Markovič, ki ga je spoznal Potočnik v neznanecu, zgrudil na tla. Težko poškodovani Markovič se je privlekel v bližino neke hiše in tam obležal. Drugo jutro so našli nesrečnega mrtvega. Markovič je dobil silen udarec s kolom po glavi, da mu je počila lobanja na levi strani in žila na možganski opni, kar je imelo za posledico močno krvavitev v možganih in smrt radi možganske kapi. Poškodba je bila absolutno smrtna. Obtoženca priznava dejanje, zatrjuje pa, da sta ravnila v silobranu, češ, da je pokojni zamahnil s kolom proti njima.

Današnja poroto vodi vdss g. Stergar, votanta sta dss g. Lenart in okrajni sodnik g. Mikluš, zapisnikar g. Levstik. Obtožbo zastopa državni pravdnik g. dr. Zorjan; Červeka in Dvoršaka pa je zagovarjal odvetnik g. dr. Lipold. Ker so porotniki z 8 glasovi zaničali krivdo obeh obtožencev, je proglasil porotni senat ob 11. oprostitelno sodbo glede Červeka in Dvoršaka. Pravorek porotnikov je vzbudil v dvorani precejšnje presenečenje.

Svojega strica umoril

Druga današnja razprava pred poroto se vrši proti 23letnemu Francu Žnideriču, posestniškemu sinu iz Muretinca v ptujskem okraju, ki je obtožen, da je dne 27. decembra 1927. zavrtno umoril v Gajevcih svojega strica Ivana Žnideriča.

Kako je moglo priti do tega strašnega dejanja oziroma do sovražnosti med ne-

čakom in stricem sploh? Obdolženec, samec še tudi danes, je imel s pokojnikovo hčerko, tedaj samskim dekletom, Zofijo, ki je sedaj poročena Šacer, pred leti ljubavno razmerje in l. 1924. nezakonskega otroka. Akoravno je takoj priznal očetovstvo, ni hotel plačevati alimentov. Nastop nezakonske matere in otrokovega varuha, pokojnega Žnideriča, proti obtožencu za pravice otročičke, je poročil v Francetu Žnideriču sovraštvo proti obema. Nasprotnost se je še povečala, ker se je France hotel poročiti z neko Jožefo Rižnarjevo, pri čemer pa so ga ovirale neurejene obveznosti napram nezakonski materi Zofiji in otroku Kristini. Moral se je ukloniti sili razmer in France je predlagal ptujskemu sodišču poravnavo z Zofijo v tem smislu, da plača enkrat za vselej primerno odpravnino.

Zadevna razprava v Ptujju pa je ostala brezuspešna in Zofija Žniderič z očetom Ivanom na eni ter France z očetom Jožefom na drugi strani so se razšli s sodišča sprti do skrajnosti. V Gajevcih pa je prišlo do najhujšega. Sprti dvojici sta se sicer že v Ptujju ločili, vendar je hotel pokojni Ivan Žniderič še enkrat poiskati nečaka, obtoženca Franceta, ter ga vprašati, čemu nosi s seboj neko svetlo orožje. Vse prigovarjanje hčerke Zofije in še nekega drugega vaščana ni pomagalo. Ivan Žniderič je šel za nečakom Francetom. Zofija, vsa v strahu za usodo očeta, je ostala zunaj v temi na cesti. Že čez četrt ure pa je zaslišala strel in krik svojega očeta. Ivana Žnideriča so našli na cesti mrtvega ...

Zdravniška izvedenca sta ugotovila, da je zadobil pokojni nad sredino leve ključnice smrtonosno rano, ki je bila prizadeta z veliko silo s koničastim orodjem, ki je ranilo še pljuča. Rana je segala 5 cm globoko in je bila raztrgana tudi velika žila odvodnica.

Obtožnica smatra Franceta za nedvomnega morilca svojega strica, ki je bil kot varuh nezakonskemu otroku današnjemu obtožencu najbolj na poti. Za to govori še več drugih v obtožnici obširno utemeljenih razlogov. France Žniderič pa zanika umor. Vendar je za obtoženco silno obremenjeno tudi dejstvo, da vsako stvar, ki bi ga količkaj obremenila, trdovratno tajl, čeprav se mu še tako jasno dokaže.

Razprava je bila prekinjena in se nadaljuje popoldne.

Porotna razprava proti Filipu Logarju, o kateri smo obširno poročali v ponedeljek, je bila zaključena ob sedmih zvečer in je bil obtoženec obsojen na štiri leta težke ječe.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Sreda, 13. junija ob 20. uri »Othello« ab. B. Kuponi. Zadnji krat.

Četrtek, 14. junija ob 20. uri »Puščavnikov zvonček« ab. D., Kuponi. Zadnji krat.

Petek, 15. junija ob 20. uri »Jesenski manever«. Poslovilni večer gđ. Lubejeve in g. Bratuža. Izven.

Mariborska opera se poslovi menda za vedno v četrtek, 14. t. m. Da bo slovo lažje, si je izbrala velezabavno in melodiozno komično opero »Puščavnikov zvonček«. Na publiko pa je, da napolni vsaj ta večer gledališče do zadnjega količka, saj bo to zadnji operni nastop ravatelj Mitroviča in vsega opernega ansambla.

»Idiot« na mariborskem odru. Te dni je vprižori zadnja dramska premijera tega leta, dramatisacija Dostojevskega »Idiota«, v režiji g. Pregarca.

»Othello« zadnjič v sezoni. Danes, vredo 13. tm. vprižori mariborska drama zadnjič v sezoni uspelo Shakesperjevo tragedijo »Othello«. Kdor še ni videl te prekrasne Shakesperjeve žaloigre, naj se zamudi prilike posetiti današnje večerjo predstavo.

Izlet Umetnostno-zgodovinskega društva.

V nedeljo, dne 17. t. m. priredi društvo izlet v Ptuj. Odhod iz Ljubljane z osebnim vlakom ob 5.15. zjutraj. Cilj vožnje Hajdina pri Ptujju, kjer bo izletnike pričakoval vodja izleta dr. Franc Stelč. Ogledajo si cerkev na Bregu in oba mitreja na Hajdini in na Bregu. Popoldne ogled ptujskih cerkev, po kosilo ogled muzeja, gradu in novih odkritij v dominikanskem samostanu. Vrnitev ponoči. Vabijo se k udeležbi tudi mariborski prijatelji umetnosti.

Zlet somišljenikov SDS v Ivanjovce.

Za 1. julij je napovedan skupni občni zbor srezkih organizacij SDS za srez Ljutomer ter za okraj Ormož in Ptuj. Na občnem zboru bo poročal o političnem položaju v državi narodni poslanec g. dr. Pivko, o delu v oblastni samoupravi oblastni poslanec g. Petovar. Po tem uradnem delu se bo vršila politična šola, popoldne pa skupni izlet v Jeruzalem. Ker ta dan ni v območju navedenih okrajev nobene večje prireditve, vabimo tudi druge somišljenike in prijatelje, da se zletu v Ivanjovce udeležijo. Zveze po železnici so z vseh strani ugodne, zjutraj s prvimi vlaki tja in zvečer ob primernem času zopet domov. Želeli bi tudi, da bi se udeležili tega zleta naši prijatelji iz Maribora in Ptujja v večjem številu.

Javna zahvala!

Spoštovana rodbina rajnega nadučitelja Matija Šmida je v spomin na pokojnika darovala tukajšnjim revnim šolarjem za nabavo šolskih potrebščin 200 Din. V imenu šole in revnih šolarjev vsem darovalcem najtoolejša zahvala.

Mariborski in dnevni drobiž

Seja srezkega odbora SDS za Maribor mesto

bo jutri 14. junija ob 20. uri v Mariborskem dvoru. Na dnevnem redu so važne zadeve ter prošim vse člane, da se seje zanesljivo udeležijo.

Iz oblastnega odbora.

Na sinočnji seji je oblastni odbor mariborski razpravljajal med drugim tudi o pomoči po vremenskih neizgledih prizadetim krajem v Prekmurju, ki so utrpeli po uradni ceni 25 milijonov dinarjev škoda. Oblast bo dala na razpolago poljedelcem, ki so najbolj oškodovani, pol vagona prosa in en vagon semenske ajde, razen tega pa bo oblastni odbor storil potrebne korake pri ministrstvu, da se tudi od tam nakaže pomoč. — Zdravstvenemu domu v Rogatcu je bila dovoljena podpora 20.000 Din.

Primarij docent dr. Ivan Matko

je obolel na težkem vnetju srčnega mišičevja in se nahaja že več mesecev v domači oskrbi. Po teži obolenja sodeč ni pričakovati, da bi g. docent Matko mogel še prevzeti težak posel primarija v mariborski bolnici. Njegovo ordinacijo je zato prevzel g. dr. Josip Marcius, ki vodi tudi vse roentgenske preiskave v običajnem obsegu.

Pozabljena ulica

v Mariboru je spodnja Strossmajerjeva ulica (od Vodnikovega trga do Slovenske ulice) in to menda od vseh merodajnih činiteljev. Že itak nehygienična stanovanja, nizka in vlažna, trpe še vsled nezgodnih množin prahu. Dočim se po drugih škropih, da stoji voda ob robu, je ta ulica škropljena samo enkrat na dan in še to navadno zvečer, da je zjutraj že zopet suha. Motorna brizgalna pa zdrči tako naglo skozi, da pušča le po sredini malo vode za seboj. So pa tudi dnevi, ko ni niti enkrat škropljena. Vedno tekoči avtomobili in motorna kolesa dvigajo prah ves dan, da se pri zaprtih oknih vleče prst na debelo na pohištvu. Razven prahu morajo pa stanovalci še požirati cele oblake smrdljivih bencinovitih plinov pokajočih motornih koles. Odkar se je v bližini naselila mehanična delavnica in uporablja Strossmajerjevo ulico kot preizkuševalno progo za popravljene motorje, postaja pokanje in smrad naravnost nezgodno. Umestno bi bilo, da se to nezgodno pokanje kratkoma prepove. Vsaj v inozemstvu obstoji v vseh modernih mestih takšna prepoved in je za krušilce miru in reda določena denarna globa. Stanovalci Strossmajerjeve ulice prosijo merodajne činitelje za odpomoč teh nedostatkov.

Imenovanje na sodišču.

Za pravna praktikanta na mariborskem okrožnem sodišču sta imenovana odvetniška kandidata gg. dr. Obrani in Milan Gorup.

Propagandistični tečaj

»Jadranske Straže« bo letos od 1. julija do 1. avgusta v Splitu. Mariborski oblastni odbor »Jadranske Straže« pošlje na tečaj enega člana, ki bo pozneje predaval pri krajevnih organizacijah.

Gostovanje g. Daneša v Ljubljani.

Ljubljenec naše dramske publike, g. Gradiš-Daneš gostuje v petek v Ljubljani v naslovni vlogi »Dobrega vojaka Švejka«. Prepričani smo, da bo z originalno kreacijo te svoje vloge dosegel tudi pri kritični ljubljanski dramski publiki popoln uspeh.

Smrtna kosa.

Včeraj je umrl po dolgi bolezni g. Anton Woschak, upokojeni revizor drž. železnice, star 63 let. Pogreb bo jutri ob 16. uri na mestnem pokopališču na Pobrežju. Pokojnemu večni mir, rodbini pa sožalje.

Ni čuda.

da je toliko karambolov in drugih neizgled na ulici, je gotovo vsakdo dejal, ko je včeraj sredi popoldneva opazoval nekega avtomobilista, ki je tako »dobro« privozil od Glavnega trga, da je podrl ograjo radi popravljanja zapre Tattenbachove ulice. Nevešče in lahkomišelnostne voznike bi bilo treba občutno kaznovati.

Nesreča pri delu.

Slugi hotela »Pri zamorcu«, 24letnemu Konradu Lorberju, se je včeraj pri snajenju snelo okoli tako nesrečno, da mu je padlo na glavo. Razbite šipe so ga obrezale po obrazu in po glavi. Ponesrečenec je nudila pomoč rešilna postaja ter ga odpeljala domov.

U obupu v Dravo

Včeraj okrog dveh popoldne je brodar Merdavs, ki vodi meljsko-pobreški brod, začul klice »na pomoč«. Ko se je ozrl, je opazil na obeh bregovih razburjene ljudi, sredi reke pa žensko truplo, katero so sukali in preobračali valovi. Brodar je takoj od broda odpel čoln ter odšel s pomočjo g. Krambergerja iz Pobrežja na pomoč nesrečnemu bitju. Z velikim naporom sta rešitelja blizu Hutterjeve tovarne v Melju spravila utopljenko na kopno. S pomočjo ljudi, ki so se zbrali na obrežju, se je posrečilo nesrečnico z umetnim dihanjem vrniti v življenje. Da ni nesreča, temveč čin obupa, nameravan beg iz življenja, se je takoj videlo. Na bregu je ležala ročna torbica, poleg nje pa dežnik in ogrinjalo. Našlo se je tudi kratko pismo v madžarskem jeziku v kuverti brez naslova. Pismo pravi, da je življenje nemogoče radi — nesrečne ljubezni. Stražniku, katerega je brodar poklical, so prisotni dejali, da je poleg torbice prvotno ležalo dvojno pismo, a da je eno pobral neki mladenič, hlastno prebral ter vrgel v vodo. Stražnik je dotičnega mladeniča tudi našel, dobil je pa odgovor, da se ljudje gotovo motijo, da ni ničesar bral in vrgel proč. Iz listin v torbici se je lahko ugotovila identiteta. Obupanka je 19letna služkinja M. L., doma iz Prekmurja. Iz tovarne so telefonirali po rešilno postajo, ki je dekle odpeljala v bolnico.

Strogi pasji zapor.

Gotovo ni nikjer take brezbriznosti glede dviga pasjega zavora kakor ravno pri nas v Mariboru. Dasi se že nad 5 mesecev ni pojavil niti najmanjši sum kake pasje stekline, imamo še vedno strogi pasji zapor. Trditi smemo, da merodajni činitelji nimajo niti srca za ubogo žival niti za gospodarja živali, ki trpi in čuti z ubogo paro vred. Slišali smo, da je mestni magistrat že sklenil dvig strogega pasjega zavora, a do objave še ni prišlo. Zakaj ne, ne vemo razloga, Sicer si pa dovoljujemo vprašanje, zakaj mora ravno v Mariboru trajati kvarantena pol leta in še več, dočim drugje zadostuje doba 6 tednov, kakor n. pr. v Zagrebu. Torej prosimo, da se po dolgem času enkrat zopet dvigne vsaj strogi pasji zapor, če že ne gre drugače.

Vendar enkrat.

Ura na stolpu stolnice v Mariboru se nahaja v popravilu, ki bo trajalo približno 8 dni.

Zastrupljenje.

Po nesreči ali samomorilnega namena se je včeraj popoldne zastrupila z očetovo kislimo soproga čevljarskega mojstra Marija P. Rešilna postaja jo je odpeljala v bolnico.

Varstvo pred vlomil.

Počitniška doba je po mestih velika sezona vlomov. Vlomilski specialisti imajo v dobri evidenci ljudi, ki odhajajo na počitnice ter pustijo stanovanja zaklenjena brez nadzorstva. Človeku na počitnicah se niti ne sanja, da vlomilci, tatovi in njihovi pomagači barantajo z njegovim blagom. Ukradeni blago se pa tem lažje razprodaja, ker ni nevarnosti, da bi ga kdo spoznal. Vrnitev v opustošen in oplenjen dom pokvari temeljito lepe počitniške spomine. Mariborski policijski komisariat je že lani organiziral dobro nadzorstvo počitniško praznih stanovanj in v interesu vseh, da se pred odhodom na počitnice javijo pri kriminalnem oddelku policije, da pridejo stanovanja v svrhu nadzorstva v evidenco.

Nezgode vsled neprevidnosti.

Vozniki vseh vrst ustvarjajo »karambolske« situacije, da bi si jih močna domišljija komaj izmislila. V policijski rubriki karambolov od danes in včeraj igrajo glavno vlogo navadna vozila. Tako n. pr. sta se včeraj na Aleksandrovi cesti razpostavila in razkoračila dva vozila, kakor da je vse njuno. Slučaj je k njima zanesel še tretjega in takoj za njim se je pripeljal mestni avtobus. S tem je bilo »furmanske« idile seveda konec, konji so splašeno potegnili in eden od voznikov je prišel pod kolesa. K sreči se ni občutnejše poškodoval. — V tesni Vetrinjski ulici je pa neki voznik divjal po napačni strani ter še z bičem udrihal na vse strani. — Dva kolesarja sta se tako dobro ogibala drug drugemu, da sta se podrla na tla.

Dežela na robu sveta

V KRAJH POLETNEGA SOLNČNEGA DNE IN ZIMSKE TEMNE NOČI.

Dosti se čuje o Spitzbergih ali o Spitzbergenu in to zlasti tedaj, kadar je tu začetak kake nevarne ekspedicije ali celo velike tragedije, znano je pa sorazmerno le malemu številu ljudi, da so Spitzbergi idilična dežela. Norveški pisatelj L. O. Hansen piše o tej deželi na robu sveta tako-le:

V Ameriki so me ljudje vprašali, če vodijo na Norveškem danje namestu psičkov bele severne medvede na vrhacih. Nisem odgovoril, ker jim nisem hotel jemati iluzije. Ko sem pa nekoč govoril o Spitzbergih, je nekdo jako pametno pripomnil: »Da, da, Spitzbergi — to je dežela, v kateri je Severni tečaj!« Tu sem pa le moral ugovarjati, kajti tečaj je od Spitzbergov približno tako daleč kakor London od Rima ali Berlin od Moskve.

Klima je na Spitzbergih zelo ostra. Zima je včasih naravnost strašna, poletje je pa pravi raj. To bi se čudili ljudje, ki mislijo, da je tu Severni tečaj, ko bi ob toplih solnčnih žarkih slačili svoje suknje. Rodom sem iz severne Norveške, moji rojaki se bavijo z ribolovom in brodarstvom, želja vsakega — tudi najmanjšega je pa — priti tja gori na Spitzberge.

Bil sem še deček, ko si mi je ta želja prvič izpolnila. Nekaj dni smo pluli po razburkanem Severnem morju. Zašli smo tudi v neprodno meglo. Ko se pa nekega jutra ob štirih prebudim, je megla proč in pred mojimi očmi se razprostirajo Spitzbergi. Od čarobne slike sem bil ves omamljen. Spitzbergi so začarani, baje-sloven svet, osamljen in dostojanstven, visok in silen, raztegnjen v daljavo; silne vode, ledeniki, otoki, pečine so oblite z žarko svetlobo. Zrak je tako čist, da se natančno razločijo najmanjši vrhovi v veliki daljavi.

Vsako leto priplujejo sem norveški ribiči, na jesen se pa vračajo domov. Nekdaj so bili tu tudi kitolovci, sedaj so se pa preselili na Južno ledeno morje. V spitzberških fjordih živijo ljudje tudi stalno. To so čudni ljudje. Močni, zdravi in molčeči. Nekateri prebivajo tu že 5 do 10 let. Mnogi si z ribolovom in krznarstvom pridobijo premoženje ter se vrnejo na

jug v domovino. Nekateri se pa vrnejo na Spitzberge in tu tudi ostanejo. Svet polarnega ledu in miru ima tudi svojo veliko privlačnost. Občutim jo vedno v velikih mestih Evrope in Amerike.

Civilizacija je pa prodrla tudi do Spitzbergov. Tu je nastalo tudi mesto — glavno, prvo in edino mesto dežele. To je Kingsbay-mesto, kakoršna so tudi v Alaski — nekaj lesenih hišic, pekarna in ena prodajalna. V tej prodajalni se dobi vse, kar človek rabi na Spitzbergih. Mala lesena hišica predstavlja bolnišnico, v drugi podobni je pa radio-postaja. V mestu in okolici živi 200 do 300 mož in 20 do 30 žen.

Ljudje na Spitzbergih poleti ne poznajo počitka. Neprestano kroži nad njimi solnce ter daje toliko žarke svetlobe, da noči ni opaziti. Človek je ves omamljen od tega večnega dne. Ko misliš, da je čas prve južine, a pogledaš na uro, vidiš, da je že deveta ura zvečer. Ob treh ponoči gredo ljudje na ples. Da, na ples, kajti na Spitzbergih se poleti mnogo pleše in neprestano se kaj proslavlja. Če podnevi še tako težko delajo, ljudje tega skoraj ne občutijo. Vedno se kdo najde, da popije v družbi nekaj časa in tudi zabave se prirejajo neprestano. Tistih 30 žen sploh ne pride do počitka, ker je kavalirjev več ko preveč. — Naj bo stara ali mlada — vsaka najde plesalce.

Spitzbergi so pravo zdravilišče. Zrak je čist in brez bakterij. Ljudje ne poznajo bolezni. Oni, ki so prišli slabih živcev in bolni, se gotovo popravijo v čisti prirodi, če ima njih organizem le še nekaj prave odporne sile.

Ni pokrajine, ki bi poleti bila lepša od Spitzbergov. Fjordi se zrcalijo v morju, vse je polno barv in sja. Solnce postane človeku brat. Človek mora občutiti, da je solnce izvor življenjske energije.

Ko se pa približa jesen, ko solnce sicer še sije, a ne ogreva več, tedaj se konča prelepi poletni sen. Ljudje bežijo na jug. Samo močni, utrjeni lahko izdržijo dolgo zimsko noč. Končno mine tudi ta, ljudje se vračajo in Spitzbergi so zopet dežela najsrečnejših ljudi.

Letalske anekdote

Ko se je v neki veseli družbi govorilo o prekoceanskih poletih, je menil Tristan Bernard: »Zame je stvar enostavna. Imam svoj trik.«

»Kakšen trik?«

»To povem le, če ni nobenega znanstvenika v naši družbi.«

»Gotovo ga ni.«

»Torej stvar je zelo enostavna. Z letalom se je treba dvigniti 70 km visoko. Tu neha težinska privlačnost zemlje. Potem se počaka, da se zemlja zasuje od Amerike na Evropo — spusti se dol in ocean je prekoračen.«

Soproga nekega generala v Parizu ima nečaka-letalca, ki hoče tudi preleteti ocean.

Zadnjič sreča nečakovega očeta ter se podrobno zanima, kako je z načrtom oceanskega poleta.

Oče ji pripoveduje, da je sin začasno v bolnici, ker je vdihal plin.

»Vdihal plin?« — vpraša stara dama začudeno, potem ji pa obraz zažari v veselju razumevanja in hitro še pristavi: »Seveda, razumem. Da bo boljše letel!«

Oceanski letalec Lindbergh navaja v svoji knjigi »Midva«, v kateri opisuje svojo življenje in svoj polet preko oceana, sledečo zanimivo šaljivo uganko, udomačeno med ameriškimi vojnimi letalci: »Če ga potrebuješ in ga nimaš, ga ne boš nikdar več potreboval.« — Rešitev: letalsko padalo.

Berlinski meščan opazuje v Friedrichshafenu letalce, ki krožijo visoko v zraku, ter izreče sledeče krilate besede: O, vi ubogi veliki ptiči. Doli padete, ne da bi kdo na vas streljal.«

Trije stoti dolžnih pisem

Pred nekaj dnevi je odpotoval v London eden od berlinskih magistratnih svetnikov, da odda dolžna pisma za posojilo 3 in pol milijona funtov šterlingov, ki se je lani najelo pri bančnem podjetju

Schröder. Ta dolžna pisma so tvorila velikansko prtljago, kajti po številu jih je ravno 20.000. Shranjena so bila pa v 8 zabojih v skupni teži treh stotov. Ta ogromna naklada dolžnih pisem je povzročila tudi ogromno delo. Najprej se je dosti pisarilo med Berlinom in Londonom, kje naj se zadolžnice tiskajo. Ko so se končno pobotali za Berlin, je pa začelo podpisovanje, glede katerega veljajo posebni predpisi. Vsako zadolžnico mora podpisati nadžupan in mestni blagajnik, nakar se pritisne pečat in podpiše še eden od mestnih svetnikov. V Berlinu so na dan rešili 1500 do 2000 zadolžnic in so morali delati tudi preko nedelje in praznikov, ker je bila zadeva zelo nujna. Sedaj bodo v Londonu od berlinske strani podpisane zadolžnice pregledali in potem od strani vodstva banke Schröder podpisovali. Posojilo bo najbrž že porabljeno, ko bodo vse formalnosti končane.

Nevarna verska sekta

Iz Poljske prihajajo često poročila o čudnih verskih sektah in bratovščinah. Tako je v zadnjem času v Jozefinu blizu Lodza neka bratovščina s svojimi prečudnimi ceremonijami vzbudila veliko pozornost prebivalstva. Ti sektanci so neke vrste prekrščenci. Obred krsta se vrši javno na ta način, da se stari in mladi kandidati nagi postavijo v potok ali reko in da potem vodja bratovščine opravi nad njimi raznovrstne molitve. Ko se je te dni zbralo h krstu večje število kandidatov, je eden od njih, 20letni sin bogatega trgovca Rosenthala, naenkrat izginil pod vodo. Vneta bratovščina se ni dala od nesrečnega slučaja motiti v svojih ceremonijah in so morali gledalci reševati nesrečnega mladeniča. Ker so pa bili vsi naporji zaman, se je množica tako razburila, da je s palicami in noži napadla sekteance, ki se imenujejo stundisti. Tako je krst končal z utopljenjem in več težko ranjenci.

PRISTOPAJTE K VODNIKOVI Družbi!

Težave s knežjim naslovom

Po preobratu so na Češkem in v Avstriji zakonito odpravili plemiške nazive. Dočim v Avstriji ni kazenske sankcije pri tej prepovedi, se na Češkem z zaporom kaznuje trdovratneže, ki se nočejo odreči svojih plemiških nazivov. Strogost zakona je moral okusiti tudi bivši knez Schwarzenberg. Na nekem potovanju se je v prijavno knjigo podpisal kot knez in policija ga je ovadila radi krive prijave. To je nakopalo knezu 5 dni zapora. Ta zadeva je bivšega kneza Colloreda tako zmodrila, da je sklenil, varovati se na vsak način nezgode, kakoršna je zadela Schwarzenberga. Colloredo pa ima še iz mirne dobe razna podjetja ter je kot lastnik, odnosno upravni svetnik večkrat vpisan v trgovskem registru. Nedavno je pa hotel bivši knez izvršiti v poslovnem vodstvu neke spremembe in je bil v to svrhu potreben tudi njegov podpis. Odvetnik ga je opozoril, da se mora podpisati ravno tako, kakor je vpisan v registru. »Še na misel mi ne pride«, je odvrnil bivši knez, »ali mislite, da sem željan lavorik svojega tovariša Schwarzenberga? Postava je postava.« Podpisal se je enostavno kot Colloredo. Čez nekaj dni pa pride uradno obvestilo, da se podpis ne more priznati, ker ni identičen z imenom v registru. Bivšega kneza je to hudo ujezilo. Na vse instance vloga sedaj vloge za pojasnilo, kako je to, da se za en in isti podpis v enem slučaju dobi zapor, v drugem se pa tak podpis zahteva, odnosno se meščanskega podpisa ne pripozna.

Slava najgrših moških

V nekem madridskem kinu so imeli preteklega meseca dan na dan natrpano polno dvorano publike, ki je uživala film tragi-komične vsebine z naslovom: »Kdo te ljubi?« V filmu obdeluje avtor življenje fizično pokvarjenih, grdih ljudi, ki radi svoje telesne hibe neznansko trpijo v človeški družbi. Naravnost neverjetno je, kako je ta komad vžgal občinstvo. Ko pa je po nekaj mesecih razumljivo pričel jasnati poset kina, si je izmislil podjetnik reklamo, ki pač ni vsakdanja: O priliki stote reprize te tragedije je priredil časten banket za vse najgrše moške. Prijavilo se je 30 mož iz Madrida, ki so v vsej slovesnosti prisostvovali jubilejni predstavi in bili nato na banketu pogostjeni. Toliko pa je le bil previden podjetnik, da ni dal banketa najgršim damam...

Po kazni — smrt

V Inomostu je prišla šolska učenka Marija Lusser, hčerka župana v Villgratenu, na zelo tragičen način ob življenje. Radi neznatnega prestopka je morala po pouku ostati še pol ure v šoli. Ko se je vračala domov, se je odločila za bližnjico, da ne bi njeni starši zvedeli, da je bila kaznovana. To pa je postalo za njo usodno. Ko je šla namreč čez brv močno naraslega potoka, ji je nenadoma spodrsnilo in je padla v vodo. Komaj osemletno deklico so odnesli valovi pred očmi njene tovarišice, ki ji ni mogla pomagati.

Mesto, prodano na dražbi

Amersham je malo angleško mesto, ki je že 200 let last rodbine Drake. Sedanji lastnik pa se je odločil, da proda mesto na javni dražbi. Na vseh hišah so bili prilepljeni listki s številko. Drake je dobil mnogo ponudb od velikih podjetij, vendar je v zadnjem času omogočil vsem prebivalcem mesta, da je vsakdo lahko kupil zase hišo, v kateri stanuje njegova rodbina že dolga leta. Celotno je dobil za mesto 12.000 funtov šterlingov.

Lep poklon.

Zagovornik: Sedaj mi pa povejte enkrat odkrito, ste li resnično nedolžni?

Stranka: Kaj pa pravzaprav mislite? Toliko zabiti vendar ne bom, da si bom jemal zagovornika, če bi bil res nedolžen.

Olajšilna okolnost.

Da ste sunili iz krčmarjeve kleti deset steklenic vina, torej krivavate. Sami pri sebi nadaljujete sodnik: Kaj bi bilo tu olajšilnega?

— Da vino sploh ni bilo pitno, se brž oglasi obtoženeč.

Sport

Kolesarska dirka »Peruna«.

Kolesarski sport je v Mariboru prav lepo razvit. O dirkah »Peruna« smo imeli n. pr. že večkrat priliko pisati. Imenovano društvo priredi tudi prihodnjo nedeljo 17. t. m. dopoldne kolesarsko dirko na 122 kilometrske progi Maribor—Dravograd—Maribor, ki se je lahko udeležijo vsi klubovi člani.

Start bo ob 7 zjutraj na Vodnikovem trgu; cilj istotam. Prvi vozač pripelje na cilj okoli 11 ure. Dirkali bosta dve skupini, glavna skupina in juniorji. Prvi trije najboljši vozači obeh skupin prejmejo častna darila, ki jih je poklonil častni član g. Mislej. Borba za nje bo nad vse zanimiva in napeta, zlasti pri glavni dirki, ker so dirkači izborni pripravljeni za tekmo. Tu nastopita tudi veterana Frkkanac in Nabergoj, ki sta se pri treniungu dobro odrezala. Da tekma juniorjev ne bo nič manj zanimava, ve vsakdo, ki pozna naše Perunaše.

SK. Železničar — nogometna sekcija.

Jutri v četrtek ob 18. se vrši važen sestanek za prvo in rezervno moštvo, za mladino pa v petek ob 18. v garderobi na igrišču. Udeležba obvezna. Načelnik.

Hazena Zagreb — Maribor.

Kakor čitamo v službenih objavah zagrebškega hazenskega podsaveza, se bo vršila medmestna tekma Zagreb—Maribor, pri kateri bo predstavljala naše mesto kompletna I. družina ISSK. Maribor, šele 8. julija tl.

Suspendirane družine.

JHS je do nadaljnjega suspendiral naslednje hazenske družine, ki jih morajo bojkotirati vsi klubi: »Jedinstvo« in »BSK« iz Beograda, »SSK« in »Gradjanski« iz Skoplja, »Sremac« iz Rume, »Hajduk« iz Mitrovice, »Šumadija« iz Kragujevca, »Smederevac« iz Smedereva in »Viktorija« iz Požarevca.

Lahka atletika.

V nedeljo je bilo doseženih več novih nemških rekordov: V Jeni je skočil Dobermann v daljavo 767,5 cm, Hirschfeld je sunil kroglo obojerno 27,96 m, Paulus pa je v Wetlar-u vrgel disk 47,96 m — V Parizu je odnesla preteklo nedeljo Francija zmago proti Italiji in Švici v razmerju 132:108:69. Facelli je dosegel svetovni rekord v teku z ovirami na 400 m (53,8 sek.) Nove francoske rekorde pa sta postavila Deegland v metu kopja 44,09 m. — Prihodnjo nedeljo se bo vršila v Pragi meddržavna lahkoatletika tekma ČSR—Avstrija.

Svetovni mir, za enkrat še sanje

V Washingtonu je bilo te dni imenovanih 200 novih ameriških oficirjev. Državni tajnik v vojnem ministrstvu je imel pri tej priliki govor, v katerem je naglašal, da je svetovni mir za enkrat še sanje. Amerika mora biti pripravljena za vsak slučaj. Razvoj svetovnih političnih razmer je namreč tak, da vzbuja v slehernem človeku skrb.

Bodočnost dečjih frizur

je bila glavna točka na dnevnem redu četrtega kongresa mednarodne zveze damskih frizerjev, ki se je vršil te dni v Kopenhagenu. Po temeljiti vsestranski razpravi o tem velevažnem problemu so zborovalci soglasno sklenili, da bodo nošile dečje glave v bodoče nekoliko daljše lase. Ugotovljeno je bilo tudi na kongresu, da je najboljša onduliranje z vodo, s čimer se najlaže napravi frizura, ki odgovarja moderni liniji žene. Za večerne »nastope« bodo frizure opremljene z okraski odgovarjajočimi modi, barva samih las pa bo z ozirom na modernjšo intenzivnejšo razsvetljavo naglašena v splošnem svetlejša.

Samo nesreča.

Predsednik senata: Vi torej niste namerali usmrtiti svojega nasprotnika v dvoboju?

Študent: Ravno nasprotno sem hotel, da namreč prav poleg njega ustrelim, pa sem v razburjenju zgrešil ravno vanj.

Viktor Méric:

Pomlajeni

II. del.

V žlezah.

»Pustimo jih v svobodi« — dostavi Ugolin. »Opico pohabiti bi bilo kruto zločinstvo, dočim človek, ta človeška žival ... Brrr!«

Nenadoma vstane ter se postavi tik pred mene.

»To je najvažnejše«, pravi. »Preidem vse raznovrstne dogodke mojega življenja, moje bivanje v neraziskanih krajih ter še to na kratko omenim: Tibet sem obiskal, Kitajsko prehodil, na oceanskih otokih sem živel. Prejadrar sem morja in običaje zadnjih barvanih ljudi sem proučeval. Povsod sem nabral nekaj čudovitih tajnosti. Pri tem sem pa porabil vso svojo premoženje. Nekega jutra sem se znašel brez beliča. Iznašel sem »prežar«. To je snov, ki vse prežari in prežge. Ta snov šine iz telesa neizmerne žarilne sile in že to malo, kar v enem samem hipu pride iz instrumenta v velikosti in obliki malega revolverja, zadostuje za uničenje najtrdnjših in najodpornejših tvarin in teles. »Prežaru« se ne more ničesar upreti. Z njim sem si nedavno oskrbel za svojo preiskavo potreben denar. Vidim pa, kako se v svoji notranjosti posmehujete. Najbrž mislite na Wellsa in na prebivalce Marsa. Pomirite se, moj »prežar« ni šala. »Prežar« in »Silentium« — tako imenujem telo ali sestavino, katero sem tudi sam iznašel ali odkril — sta mi pomagala opleniti nekaj bank.«

Naenkrat sem pokonci. Res, pozabil sem že na čudovite in nerazumljive odprtine v vratih, stenah, stropih in blagajni ... »Lepa stvar! Gromska strela! Lepa stvar!«, kakor je dejal bedak od vodstva kriminalne policije. S pogledom polnim občudovanja motrim malega starca.

»Ne bom vas mučil z nepotrebnimi in dolgočasnimi predavanji o lastnostih in sestavinah nebesnih teles, o radiju in o

vsem tem, kar povzročujejo neprestane spremembe radio-aktivnih teles. Zadoštuje, če vam navedem, da temelji »Silentium« na vseh teh operacijah. Vrh vsega imate še dovolj svež spomin na vse bančne vlome. Ali vas je strah? Jaz sem tudi vodja vlomilske tolpe. Sicer pa ne maram vedeti, kaj je tatvina. Lastnino namreč odklanjam. Ko sem imel sam denar, sem ga z obema rokama razmetaval. Denar sem pozneje zopet rabil za nabavo dragocenih in redkih snovi, neobhodno potrebnih za raziskovanja. Denar sem vzel tam, kjer je bil. In s kakšno pravico je bil tam? V čigavih rokah je bil? V čigavo korist?«

Povesim glavo. Taka logika me zmešlje.

»Poskušali so zavarovati svoje banke z nočnimi čuvaji in vojaki, katere so postavili celo na streho. Taki bedaki! Še slutili niso, da imam nevidno in neslišno letalo. Imam tudi sredstvo, ki zrak okrog mene tako spremeni, da se ničesar ne vidi. Lahko bi tudi sebe vse hipoma uničil ali pa uspaval. Razumem pa še marsikaj, o čemur niti ne slutite. Če bi hotel, bi odpravil celo težo in privlačnost. In vi mislite, naj bi taki recepti, take čudovite tajnosti izginile z mojim starim okostnjakom?«

Smeji se, smeji. Ves njegov obraz se vije v diabolčnem smehu. Podoben je satanu v boju proti Bogu. Pravi, stari, mali Prometej.

»Pustimo te stvari«, nadaljuje Ugolin, »in vrnimo se k vprašanju pomlajevanja. Sedaj vidite, zakaj nisem posegel po opicah. Kaj nam je ostalo drugega kot človek? Nazadnje sem se odločil. Za začetek sem dal odvesti mlade duhovnike ...«

Nisem se mogel premagati, da ga ne bi prekinil in vprašal:

»Zakaj duhovnike?«

»Zakaj?« (Nagne se k meni s svojim zaničljivim smehljajem) »Ker sem pri moji veri — mislil, da mi duhovniki brez vsake škode lahko odstopijo gotove organe, katerih se — teoretično — ne poslužujejo.«

Ha! To je nekaj ... Ugolinov sarka-

zem me spravi v smeh. Ugolin se pa ne smeji, marveč nadaljuje resno in profesorsko:

»Misli sem tudi, da jim ustrežem. Skušnjava so hude in mučne, srečni oni, ki jih nimajo. V zgodovini cerkva je mnogo dokazov, da jaz pri tem nisem prvi. Baje je bila prva babilonska kraljica Semiramis. Vse cerkve razven muslimanske so že to imele, pa tudi pri muslimanih je kljub nasprotovanju ulemov vse polno evnuhov. Rekli boste, da je to barbarstvo. Naj bo radi mene. Iz zgodovine so pa znani visoki cerkveni in posvetni dvori, kjer so igrali kastrati velike vloge. Zlasti kot pevci so bili sloviti. V stari krščanski dobi so mnogi postali skopljenci iz prevelike pobožnosti. To pretilanost so odločno zavračali in pobijali sv. Bazilij, sv. Janez Krizostom in sv. Avgustin. Celó v dobi evangelista sv. Mateja so bili asketi, ki so mislili, da je skopljenje višek gorečnosti. To se je nadaljevalo in papež Leon I. je moral z najostrejšo svojo prepovedjo udariti take nesrečne idiote.«

Ti zgodovinski primeri mi dajo precej misliti. Ugolin torej ne bo prvi. Ima velike in slavne predhodnike.

»Pustimo zgodovino in preidemo na sedanjost, s katero se tudi lahko dokaže potreba mojih operacij. Pomislite, kako mnogoštevilni tuberkulozni, epileptiki, rahitiki, bebeci in abnormalni vseh vrst zastrupljajo svet. V vedno večjo škodo plemena se množijo. Ali ni razumljivo in pravično, da se to prepreči? Pomislite tudi, da nas je preveč na zemlji. Za to ni treba izrekov starih modrijanov, to je dovolj jasna in očitna resnica. Revščina, pokvarjenost in propadanje ima svoj izvor v prevelikem številu prebivalstva v družbi, kjer posameznik posameznika pobija. Pol stoletja izvajanja moje metode in človeštvo bo rešeno vseh irrodokov, svet pa očiščen bolezni in gnilobe.«

Zmajam z glavo. Ne zdi se mi prav. Dovolim si pripomniti:

»Sanjate torej o pravi revoluciji. Gospodar življenja hočete postati. Ovekovčiti hočete znanost in modrost v člo-

veških telesih, ki se bodo periodično pomlajevala z operacijo. Kaj bo pa z onimi, ki bodo izkoriščeni pri teh operacijah? Ali mislite, da imate pravico te ljudje žrtvovati svojim sanjam, pa naj bodi še tako plemenite? Ali vam ne vstajajo pomisleki iz globine vesti?«

Komaj sem to izrekel, sem se prestrašeno umaknil. Ugolin je šinil pokonci, ko da ga je pičilo nekaj ducetov kač v pete.

»Moja vest« je vpil, »s kakšno pravico se brigate zanjo? Ali mislite, da se nisem dovolj dolgo boril proti njenemu upor? Nesrečnež, poglejte vendar okrog sebe, poglejte ljudi! Mislite na njih usodo! Tricetrine od njih so upognjene pod neizprosnim jarmom dela, stlačene v delavnice, dolge ure oropane solnca in zraka; poleg strojev se ti ljudje potijo, ugonablajo in to brez konca in kraja do dneva, ko ne morejo več. Izčrpani, brezkrvni, pohabljeni in spačeni od bolezni, nagniti od alkohola ne morejo nikamor drugam, kakor na cesto, v bolnico ali pa v prisilni jopič. Poglejte si one druge — takozvane srečne — poglejte, kako se mečejo v smrtonosno razkošje, kako se v razuzdanosti veselijo le še strupov, kako se opajajo s kokainom, morfijem, hašišem, opijem, etrom ali pa enostavno z whiskyjem in šampanjcem. Obžalovanja vredni izgubljeni, ki niso več gospodarji svojih živcev. Izročeni so na milost in nemilost vsem psihozom. Da, lepo je vaše človeštvo, polno zločinov, okrutnosti, polno perversnosti in histrije. Pa še več! Tu je vojna, lepa vojna, sveta vojna, morija za morijo, kuga in lakota, mrlič na mrličih. Ali ne čutite, proti kakšnemu morju groze nas vse žene? To naj bo družba? To je menežarija, v kateri se zaprte divje živali ne prenehajo klati. Egoizem in otopelost. Vse vodi k podivljanju, onečaščenju in propasti človeka. Do tega strašnega cilja vodi vse: cerkev, morala, delo, izkoriščanje enega, hlapčevanje drugega, predvsem pa denar, prokleti denar, razkrajajoči denar, denar, vir sovraštva in bolečin, denar, ključ lastnine ...«

Dalie prihodnjič.

Mali oglasi, ki se objavljajo v posredovalni in socialni namene občinata: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek 10 p.

Mali oglasi

Zenitno, dopisovanje in oglaševanje v trgovski ali reklamni znanosti: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek 10 p.

V najem vzamem

za več let dobro zidana skladišča primerne za izvrševanje večje obrti, obsežnost 100—140 m². — Rabim tudi stanovanje najmanj 4 sobe s pritliklinami če mogoče v istem poslopiju. — Pismene ponudbe na upravo pod »Sigurno plačilo«. 1187

Mlada simpatična gospa

želi dobiti mesto blagajničarke v boljši trgovini. Obvlada slovenski in nemški jezik v besedi in pisavi. Cenj. ponudbe na upravo lista pod »Dolgoletna praksa«. 1188

Iz Maribora do Blistrice ob Dravi se je izgubila listnica z denarjem in železniško legitimacijo. Pošten najditelj naj odda v upravništvo vsaj legitimacijo.

Vsakovrstno angleško,

češko in jugoslovansko sukno že od 24 Din naprej dobite pri J. Trpinu, Maribor. Glavni trg.

Triko svilo

140 cm široko za obleke in perilo à Din 95 dobite pri J. Trpinu, Glavni trg 17. Maribor. XIII

Sandale,

dvakrat šivane, lastni izdelek, kupite najceneje v mehanični delavnici Vrtna ulica št. 8. 949

Stanovanje

2—3 sobno iščem. Plačam eventuelno najemnino za 6 mesecev v naprej. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Mirna stranka«. U.

Mehanič pomočnik

k 3 HP Deutzmotorju se sprejme v stalno službo. Vprašati: Inž. Jelenec Šlajmer, Vetrinjska ulica 30. 1197

Iščem

izobraženo gospodinjko k otroku. Ponudbe pod »Zanesljivo št. 1196« na upravo lista. 1196

Gospodična

mlada, samostojna že z trgovsko koncesijo, išče trgovsko naobraženega gospoda (prednost poslovođa) z 30.000—50.000 Din gotovine, kateri bi bil pripravljen skupno otvoriti začetno trgovino. Reflektira se samo na podjetne ter solidne gospode od 30—35 let. Ponudbe pod »Podjetnost 112« na upravo Večernika. 1194

Dopisnike

za informacije o trgovcih, privatnikih Radovljicam, Žalec, Laško, Žiri, Zidanmost, Litija, Muta, Ruše, vseh krajev bivše Štajerske in Prekmurja, Moravče, Črnomelj iščemo. Ponudbe na »Poštni predal 224«, Ljubljana. 1186

Kateri hišni gospodar

bi v doglednem času dal mirni stranki brez otrok stanovanje z 2 sobami in kuhinjo v najem? Cenjene ponudbe na upr. Večernika pod »št. 1189«. 1189

Prostovoljno gasilno društvo v Pobrežju priredi v nedeljo 17. t. m ob 3. vrtno veselico pri g. Rojko. Pridite, bo hec! 1193

Darne

najdejo visoki zaslužek z razpečevanjem dobro idočega patentiranega predmeta. Navodila dnevno od 10—12 in 16—18 ure v Sernčevi ulici 122 (Tomšičev drevo-red). 1192

Lokal

za trgovino ali pisarno se da takoj v najem. Vprašati v trgovini J. N. Šoštarč, Maribor, Aleksandrova c. 13. 1124

Kupim staro zlato

srebrni denar, umetno zobovje po najvišjih cenah. — Ilger-jev sin, urar in juvelir, Maribor, Gosposka ulica 15. X

Sprejem več gospodov

na hrano, dva gospoda pa na hrano in stanovanje. Gledališka ul. 2, pritličje. 1184

Iščem za takoj

opremljeno sobo s kuhinjo v mestu. Pismene ponudbe na upravo lista pod »Stanovanje takoj«. 1182

Otroka

zdravega, 4 mesecev starega (deklica) oddam za svojega. Naslov pove uprava »Večernika«. 1191

Zahvala

Za vse izraze iskrenega sočutja povodom nenadne izgube moje ljube ženice

Slavke

za krasne vence in cvetje, za obilno spremstvo na njeni zadnji poti, se vsem prav prisrčno zahvaljujem.

Posebno zahvalo izrekam g. govorniku za besede, ki so prišle iz srca ter segale globoko v srce, kakor tovarišem pevcem za ginljivi žalostinki.

Ješovnik Ljubomir, žalujoči soprog.

PAVEL NEDOG

čisti kemično

in barva vsakovrstne obleke, tkanine in žalne obleke v 24. urah najlepše in najceneje.

532

MARIBOR

Gosposka ulica 33
Razlagova ulica 22

Vsak poznavalec kupi

WAFFENTRÄGER

2 leti garancije

GLAVNO ZASTOPSTVO:

BOGOMIR DIVJAK, MARIBOR

GLAVNI TRG 17.

1064